

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-07-28

Ärendenummer SFC-2026-00836

Handläggare: Nils Jobring, Lina Lycke

Telefon: 031-365 72 28

E-post: nils.jobring@socialcentrum.goteborg.se

lina.lycke@socialcentrum.goteborg.se

Svar på remiss – Motion av Martin Wannholt (D), Jessica Blixt (D) och Mariette Höij (D) om att införa en hedersombudsman

Förslag till beslut

I Socialnämnden Centrum:

1. Motion av Martin Wannholt (D), Jessica Blixt (D) och Mariette Höij (D) om att införa en hedersombudsman avstyrks och förvaltningens tjänsteutlåtande översänds som eget yttrande till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Socialnämnden Centrum ska yttra sig över en motion av Martin Wannholt (D), Jessica Blixt (D), och Mariette Höij (D) om att införa en hedersombudsman

Förvaltningen delar motionärernas uppfattning att det är angeläget med en tydlighet och långsiktighet i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, som är ett allvarligt samhällsproblem. Förvaltningen bedömer dock att nuvarande strukturer uppfyller det som motionärerna efterfrågar, antingen genom nuvarande arbete eller aktuella uppdrag. Flera ändringar har skett organisatoriskt i Göteborgs Stads arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck under 2025. Förvaltningen föreslår därför att motionen avstyrks.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen bedömer att det är svårt att uppskatta vilka ekonomiska konsekvenser en utredning om att inrätta en hedersombudsman skulle få. Eftersom förslaget innebär att kommunstyrelsen ska genomföra utredningen bedömer förvaltningen att arbetet framför allt kommer att kräva resurser där. Om utredningen leder till beslut om att införa en hedersombudsman kan det innebära ökade kostnader, till exempel för kompetensutveckling, införande av arbetssätt och fler personalresurser.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Hedersrelaterat våld är brott mot den svenska lagstiftningen och kränker den våldsutsatta personens mänskliga rättigheter. FN:s konventioner om de mänskliga rättigheterna, samt kvinnokonventionen och barnkonventionen ger stöd i arbetet mot hedersrelaterat våld och

förtryck. Stöd för arbetet finns även i Europarådets Istanbulkonvention samt EU:s brottsofferdirektiv. Hedersrelaterat våld har stora konsekvenser för utsatta och närstående.

En utredning avseende inrättande av en hedersombudsman skulle enligt motionen synliggöra hur arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck ser ut i Göteborgs Stad. Förvaltningen bedömer dock att de uppgifter som motionen föreslår för en hedersombudsman redan ingår i uppdraget för respektive regional socialförvaltning tillsammans med socialnämnden Centrums olika stadsövergripande och samordnande uppdrag. Uppföljning av arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck kommer ske genom det uppdrag Socialnämnden Centrum fått om att påbörja arbetet med att ta fram en plan för Göteborgs Stads arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck gällande efter nuvarande plan. I uppdraget ingår att utvärdera aktiviteter och organisation.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2026-08-18.

Bilaga som ingår i beslutsunderlaget

Motion av Martin Wannholt (D), Jessica Blixt (D) och Mariette Höij (D) om att införa en hedersombudsman

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden Centrum ska yttra sig över en motion av Martin Wannholt (D), Jessica Blixt (D), och Mariette Höij (D) om att införa en hedersombudsman.

Socialnämnden Centrum ska inkomma med sitt yttrande till kommunstyrelsen senast 2026-08-25.

Motionens innehåll

Motionärerna skriver att hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt samhällsproblem som begränsar människors frihet och rätt att bestämma över sina liv. Det kan handla om kontroll, hot, våld, tvångsäktenskap och könsstympning. Göteborgs Stad har en plan för att förebygga och motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Det finns också stödinsatser, bland annat Team Heder och Regionalt stödcentrum Heder. Samtidigt visar stadsrevisionens granskning och stadens egna uppföljningar att arbetet behöver samordnas bättre. Ansvar, arbetssätt och kunskap varierar mellan olika verksamheter.

För att stärka stadens arbete föreslås att kommunstyrelsen utreder möjligheten att inrätta en hedersombudsman. En sådan funktion skulle kunna samordna och följa upp arbetet, sprida kunskap och stödja nämnder och förvaltningar i att genomföra stadens plan. Syftet är att skapa ett mer långsiktigt, samordnat och effektivt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Göteborgs Stads arbete

Under 2025 gjorde socialförvaltningarna i Göteborgs Stad förändringar i organiseringen av Resursteam heder och flyttade över del av resurser och personal från teamen till Regionalt stödcentrum heder inom socialförvaltningen Centrum. Resursteamerna var placerade i stadsområdena. Syftet med förändringen var att skapa bättre förutsättningar för att kunna erbjuda ett mer likvärdigt stöd till personer som befinner sig i hederskontext. Det gällde för insatser och handläggning av ärenden, att bättre kunna nyttja resurserna och frigöra mer tid till det stödjande uppdraget samt stärka det förebyggande arbetet.

För att behålla det lokala perspektivet i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck har stadsområdena kvar uppdragen att arbeta förebyggande och med lokal samverkan mellan socialtjänst, skola och civilsamhälle. Det sker genom utvecklingsledare i stadsområdena.

Regionalt stödcentrum heder har tre huvudsakliga uppgifter:

- ge stöd till personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck
- konsultation till yrkesverksamma som träffar målgruppen, samt erbjuda utbildning till yrkesverksamma
- strategiskt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck genom samordning över staden genom att hålla i myndighetsövergripande nätverk, stötta myndigheter i samverkan och bedriva utvecklingsarbete

Regionalt stödcentrum heder arbetar med utsatta i alla åldrar, oavsett ursprung, kön eller könsidentitet och uttryck. Det finns särskild kunskap om personer med funktionsnedsättningar och HBTQI-personer, som är extra utsatta målgrupper i en hederskontext.

Kommunen arbetar även med förebyggande insatser såsom Insats focus, där Göteborgs stad (Regionalt stödcentrum heder), Gränspolis, Härryda kommun och Swedavia deltar. Syftet är att förebygga att barn förs bort mot sin vilja för att i utlandet utsättas för hedersrelaterat våld. Samverkan med polismyndigheten sker också dels i brottsförebyggande arbete, dels i individärenden. Det finns även planer på en stor utbildningsinsats i samverkan mellan Regionalt stödcentrum heder och polismyndigheten hösten 2026.

Utvecklingsledarna i Göteborgs olika stadsområden och Regionalt stödcentrum heder samarbetar bland annat kring implementering av den nya planen mot hedersrelaterat våld och förtryck samt ett flertal aktiviteter i form av utbildningar kring hedersförtryck gentemot HBTQI-personer och personer med funktionshinder.

De senaste åren har även socialförvaltningarna och förskole- och skolförvaltningarna genomfört flertalet utbildningssatser och andra kompetenshöjande aktiviteter för att öka kunskapen om heder och hedersrelaterat våld och förtryck, hur man kan arbeta förebyggande, faktorer att vara uppmärksam på, orosanmälan, riskbedömning och ärendehandläggning.

Samverkan mellan socialförvaltningarna och förskole- och skolförvaltningarna vid misstanke om hedersrelaterat våld och förtryck har stärkts och förtydligats och finns reglerad i rutinen *Socialförvaltningarnas rutin för samverkan med förskola/skola vid misstanke om hedersrelaterat våld och förtryck mot barn och unga vuxna, 0–21 år*.¹ Rutinen anger vad som gäller vid orosanmälan vid oro för hedersrelaterat våld.

Samverkan har även stärkts med externa aktörer, exempelvis genom samverkan med polismyndigheten, och andra myndigheter, både på operativ och strategisk nivå. Ett kontinuerligt samverkansarbete med frivilligorganisationer som Zonta och MiM har upparbetats.

Förvaltningens bedömning

Motionen utgår från Stadsrevisionens granskning av socialtjänstens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck 2023. Sedan dess har organisationen förändrats. Delar av Resursteam heder har flyttats till Regionalt stödcentrum heder. Förändringen har stärkt samordningen samtidigt som utvecklingsledarna i stadsområdena fortsatt ansvarar för det lokala, förebyggande arbetet. Förvaltningen bedömer att det nu är tydligare för stadens medarbetare var de kan få råd och stöd. Regionalt stödcentrum heder har ett stadsövergripande uppdrag, vilket bidrar till ett mer likvärdigt stöd för både yrkesverksamma och personer som är utsatta.

Stadsrevisionen pekade också på brister i handläggningen av ärenden som rör hedersrelaterat våld och förtryck. Sedan granskningen har arbetet utvecklats. Antalet konsultationer till socialtjänsten och antalet personer som söker stöd hos Regionalt stödcentrum heder har ökat. Förvaltningen bedömer att det beror på att verksamheten arbetar aktivt med information och kunskapsspridning.

Förvaltningen bedömer att de flesta uppgifter som motionen föreslår för en hedersombudsman redan ingår i Regionalt stödcentrum heders och utvecklingsledarnas uppdrag. Det gäller bland annat att samordna det förebyggande arbetet, stödja

¹ Senast reviderad 2026-03-24, beslut 2025-02-12.

förvaltningarna i genomförandet av stadens plan samt erbjuda kunskapshöjande insatser och stöd i enskilda ärenden.

Den uppgift som inte ingår i Regionalt stödcentrum heders uppdrag är att följa upp stadens samlade arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Kommunfullmäktige beslutade i samband med att Göteborgs Stads plan mot hedersrelaterat våld och förtryck för 2026–2027 antogs, att Socialnämnd Centrum ska ta fram en ny plan. Arbetet ska bygga på en utvärdering av aktiviteter och organisation och genomföras i samverkan med berörda nämnder. Utvärderingen ska identifiera utvecklingsbehov och bidra till ett långsiktigt och likvärdigt arbete i staden (KF § 127 2026-04-23).

Förvaltningen bedömer därför att den uppföljning som motionen efterfrågar kommer att genomföras inom ramen för det beslutade uppdraget. Arbetet kommer att samordnas av Stadsövergripande kunskapsstöd och utveckling (SKU).

Med hänsyn till ovanstående gör förvaltningen bedömningen att motionen bör avstyrkas.

Roger Söderstrand

Avdelningschef

Sandra Säljö

Förvaltningsdirektör